

RÜŞTÜ BOZKURT

Yeni dönem ve yeni fırsatlar

“Kibir ve üstünlük inancının” ayrımcılığa, güçleri parçalamaya yol açtığına farkına varan; farklı seçimleri olan ve geleceği inşa etme iddiası taşıyan “liderlere” sahip olan toplumlar hızla refaha ulaşacak. Bu liderler “küresel üst düzey koordinasyon” yeteneğine sahip ve “ortak aklı iyi kullanma” becerisiyle de donanmışsa, toplum kısa zamanda zenginler ailesine katılacak.

Bu yazıda sizlerle “telgraf usulü” kısa başlıklar halinde beş etken, beş varsayım, beş eğilim, beş fırsat alanı ve beş gündem maddesi paylaşmak istiyorum.

KRİZİ BESLEYEN ETKEN

- Ekonominin sürekli büyüme dönemlerinde, “sonuçlara” odaklanılmış; “süreçlerdeki çürümeler” göz ardı edilmiştir.
- “Nitelik gelişmeleri” önemsenmemiş, “nicelikler” öne çıkarılmıştır. Kaynakların kıtlığı ilkesi unutulmuş; piyasaya olan aşırı vurgu, “açgözlülük ve sorumsuzluğu” da beslemiştir.
- Zenginlik üretiminde “makro politikalara” odaklanılmış, “işleyen kurumların” birinci derecede etkili olduğu gerçeği gözden ırak tutulmuştur.
- “Sloganlar” ciddi “fikir üretiminin” önüne geçmiştir. O nedenle sistemin “gözetim ve denetimine” önem verilmemiştir.

- Akıl inançlara ve ideolojilere teslim edilmiş; deyim yerinde ise tam bir “akıl tutulması” olmuştur.

VARSAYIMLAR

Kriz sonrasında “karar ve kurumların” oluşumunu etkileyeceğini düşündüğüm beş varsayımı, çok genel çizgileri ile şöyle özetleyebiliriz:

- “Makro ve mikro kurallar” yeniden yazılacak. Bu yazılım sürecine katılan toplumlar geleceği inşa etmede öne geçerken, izleyici durumunda kalanlar gelişmelerden daha düşük düzeyde yararlanacak.
- İnsanın doğasında yer alan “açgözlülük ve sorumsuzluğu” sınırlamak için “gözetim ve denetim mekanizmaları” önem kazanacak.
- Akıllı bir inanca, bir ideolojiye emanet etme yerine “sorgulayıcı akıl” öne çıkacak, iş yaşamının “analitik yeteneğini geliştirmiş insan kaynağına” olan ihtiyacı artacak.

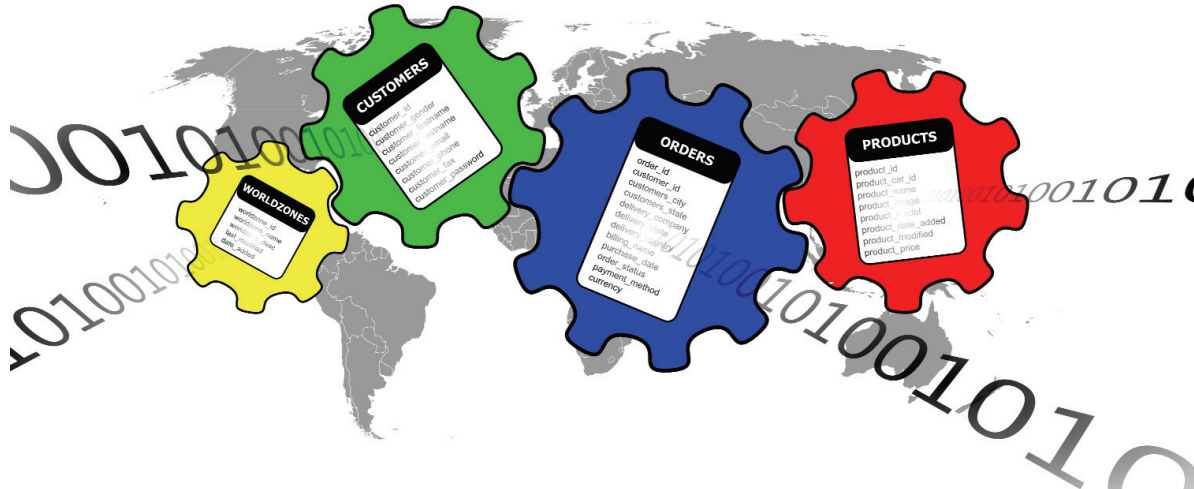
● Önyargılarla, yerleşik doğrularla, kalıp düşüncelerle hareket eden, alışkanlıktan analize geçemeyen; sloganların “ciddi fikirlerin” yerini almasına fırsat verenler yitirecek. Ciddi fikirler üreten, fikirlerini projelere dönüştüren, projeleri hayata taşıyabilenler uzun dönemli geleceği güven altına alacak.

- “Kibir ve üstünlük inancının” ayrımcılığa, güçleri parçalamaya yol açtığına farkına varan; farklı seçimleri olan ve geleceği inşa etme iddiası taşıyan “liderlere” sahip olan toplumlar hızla refaha ulaşacak. Bu liderler “küresel üst düzey koordinasyon” yeteneğine sahip ve “ortak aklı iyi kullanma” becerisiyle de donanmışsa, toplum kısa zamanda zenginler ailesine katılacak.

EĞİLİMLER

Eğilimler bizim dışımızda oluşur; tıpkı zaman gibi eğilimleri de değerlendirebiliriz. Yarattıkları fırsatlardan yararlanabilir; öngörür ve önlem alırsak tehlikelerini de en düşük maliyetle savuşturabiliriz.

- Kriz sonrasında “...net ürün tüketimi ve üretimi arasındaki dağılımın uzun bir dönem boyunca istikrar kazanmasını tanımlayan; hem üretim koşullarında he de üreticinin yeniden üretim koşullarında meydana gelen dönüşümler arasında bir karşılıklı-

ği" ifade eden "birikim sistemi" yeni yapı, işlev ve kültür bütünü yaratacak. Bu süreci "erken uyarı" mantığı ile gözlemeyen, gerekli öngörülerini yapmayan ve önem almayanlar yitirenter arasında yerini alacak.

● Yeni birikim sistemi mekanda yeni bir işbölümü yaratacak. Katma-değer odaklı bu yeni işbölümünde kendi "konumunu" önceden belirleyen, gereken "fikirlere üretenler" kazançlı çıkacak. Bu açıdan bakıldığında "bilgiye erişme" yeterli olmayacak. Bilgi, sezgi ve farkında olma bileşenlerinden oluşan "anlama" iş yaşamında rekabet üstünlüğü yaratmanın en etkin eğilimi olarak ortaya çıkacak.

● Üretim emek-sermaye ekseninden yaratıcı, yenilikçi eksenine kayışını hızlandıracak; alıcı piyasa egemenliği daha güçlenecek, erişebilirlik ve iletişim kalitesi müşteri sağlamanın, müşteriye korumanın ve nakit akışını güven altına almanın araçları olarak konumlarını güçlendirecek.

● Sıradan emeğin "üretim sistemi dışına çıkarılması" süreci hızlanacak; "alan uzmanlığı" işi korumanın etkin araçlarından biri haline gelecek. Bu nedenle, kriz sonrasında "eğitim-öğretim kalitesini artırma" önemli yatırım alanlarından biri haline gelecek.

● Üretim-istihdam, üretim-para, üretim-hammadde, üretim-enerji, üretim-işgücü, üretim-pazarlama ilişkileri köklü biçimde değişecek. İş çevresinin faktör koşulları, talep koşulları ve karşılıklı bağımlılık ilişkileri ve rekabet sistemi köklü dönüşümlere uğrayacak.

FIRSAT ALANLARI

Eğilimleri dikkatle gözler, yarattıkları fırsat ve tehlikeleri iyi değerlendirebilirsek, zenginlik üretirek, insanlarımızın yaşamlarını kolaylaştırabiliriz:

● Ülkemizde ilk adım teknolojilerini aşmış, tasarım ve moda üretme aşamasına gelmiş tekstil ve hazır giyimde, teknolojik ürünlere yönelerek, daha az iş, daha çok para kazanma fırsatları vardır. Kriz döneminde hazır giyimdeki direnme bu fırsatın en önemli işaretidir.

● Mobilya üretiminde ülkemiz çok önemli bir avantaj yakalamıştır. Doğru coğrafi konumlanması,

doğru ölçekte tesis, rekabet edebilir teknik donanım ve çağdaş yönetim koşullarına uyulması koşuluyla...

● Modern tarım işletmeleri, endüstriyel ölçek, teknik donanım ve pazar koşullarına dikkat ederek ülkemiz için bir fırsat alanıdır.

● Makine, yedek parça, kalıp, döküm vb. orta gelir ülkelerine kayacak olan ürünlerle ilgili fikirlere hazır olursak, ülkemiz büyük avantajlara sahiptir.

● Fosil kaynaklardan bağımsızlaştıran enerji üretim alanı, her anlamda ar-ge ve eğitim sektörü vb. daha bir çok alanda ülkemiz "fırsat ülkesi" haline gelmiştir.

YENİ DÖNEMİN GÜNDEMİ

● Yeni dönemde, "inançtan düşünceye", "taklitten yaratıcılığa", "kulluktan yurttaşlığa", "bilgiden anlamaya" vb. geçiş süreçleri hızlanacaktır; tam bir "entelektüel kırılma" yaşanacaktır. Bu geçişi iyi yönetme topluluk ve toplumların en önemli gündem maddesi olacaktır.

● Her alanda " nesnel ve dinamik envantere" sahip olma, "stratejik yönetimin" vazgeçilmez aracı haline gelecektir. Sağlıklı "verilere" ulaşma, verileri uygun yöntemle "malumata dönüştürme", malumatları "kirlilikten arınmış bilgi" haline getirme, bilgiyi, sezgileri ve farkındalığı kullanarak "anlama" aşamasına ulaşma, anladıklarımızla "ciddi fikirler" üretme, fikirleri "projelendirme" ve yeterli "proje stokuna" sahip olma, projeleri de "hayata taşıma" gündemimizde bizi zorlayacaktır.

● "İşleyen kurumlara sahip olmadan" insan ve sermaye kaynağını üretim sürecinde etkin kullanma imkânı yok. O nedenle, işleyen kurumlar yaratılması için "sürekli reformlar" yapma gündemde her zaman canlı ve diri olacaktır.

● "Kendine ayna tutma özgüveni" etkin bir "yönetişimin" gerek şartıdır. Yeterli şart ise, en şeffaf ortamlarda tartışma ve diyalogdur. Etkin "tartışmalar" toplumu leriye götürecektir temel araç olarak gündemdeki yerini koruyacaktır.

● "Dışa ve dünyaya açık olma", "birikimleri paylaşma özgüveni" ve "sapmaları düzelterek ince ayar yapma yeteneği" yeni dünya düzenindeki konumumuza belirleyecek...

Ülkemizde ilk adım teknolojilerini aşmış, tasarım ve moda üretme aşamasına gelmiş tekstil ve hazır giyimde, teknolojik ürünlere yönelerek, daha az iş, daha çok para kazanma fırsatları vardır. Kriz döneminde hazır giyimdeki direnme bu fırsatın en önemli işaretidir.

Bir Çağrı:

Sevgili okurum, "Çok uzun zamandır dünyanın önde gelen iki ekonomistine komşu olan "yönetim yazarını" sizinle paylaşıyorum. Yazılarımın verimini artırmak ve yararlı kılmak için daha çok çalışmamın gerektiğine inanıyorum. Lütfen en acımasız eleştirilerinizi "rustu.bozkurt@adunya.com" e-mail adresine yazın. Eleştirilerinizi ince ayar yapmama yardımcı olacaktır. Emeliniz için şimdiden teşekkür ederim.